

**Informacja prawna
dotycząca przepisów składających się na tzw. Tarczę antykryzysową**

Dnia 31 marca 2020 roku Sejm zakończył pracę nad częścią ustaw, które składają się na tzw. tarczę antykryzysową. W założeniu ustawodawcy przyjęte przepisy mają na celu poprawę sytuacji przedsiębiorców dotkniętych skutkami rozprzestrzeniania się koronawirusa i minimalizację negatywnych skutków epidemii, poprzez wdrożenie środków wsparcia gospodarczego. Przewidują m.in. rozwiązania dotyczące poprawy płynności finansowej przedsiębiorstw oraz zabezpieczenie miejsc pracy i dochodów pracowników.

W wyniku wejścia w życie omawianych przepisów odroczeniu uległy niektóre obowiązki ustawowe - m.in.:

- przesunięty został obowiązek utworzenia Pracowniczych Planów Kapitałowych w średnich przedsiębiorstwach na 1 października 2020 r.;
- odroczony do dnia 13 lipca 2020 r. został obowiązek zgłoszenia informacji do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych;
- nastąpiło zwolnienie z podatku od czynności cywilnoprawnych (PCC) umowy pożyczki zawieranej do dnia 31 sierpnia 2020 r.

Przygotowane opracowanie podzielone zostało na części dotyczące poszczególnych kategorii przedsiębiorców. Ma na celu zapoznanie Państwa z wprowadzonymi rozwiązaniami.

Adwokat Marek Syty

Adwokat Ewa Andrzejewska

Spis treści

1. Definicje	3
2. Rozwiązania dotyczące przedsiębiorców	4
A. Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.....	4
- możliwość obniżenia wynagrodzenia pracownika objętego przestojem ekonomicznym.....	4
- możliwość obniżenia wymiaru czasu pracy.....	4
B. Uelastycznienie czasu pracy i możliwość zawarcia porozumienia o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z umów o pracę.....	7
C. Rozwiązania dotyczące podatków	9
1) zmiana w zakresie opłaty prolongacyjnej w podatkach	9
2) zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych	9
D. Rozwiązania dotyczące umów w sprawie zamówienia publicznego	10
E. Zmiany w zakresie podatku od nieruchomości i opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego	12
F. Możliwość wydłużenia terminów dotyczących sprawozdawczości finansowej.....	12
G. Zmiany w Kodeksie spółek handlowych.....	13
H. Zmiany dotyczące umowy najmu, dzierżawy lub innej podobnej umowy	14
1) zmiany dotyczące obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²	14
2) zmiany dotyczące umów najmu lokalu	15
I. Zmiany dotyczące Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)	17
J. Zawieszenie biegu terminów przewidzianych przepisami prawa administracyjnego oraz biegu terminów procesowych i sądowych	18
3. Rozwiązania dotyczące mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców	19
A. Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników przez Starostę	19
B. Dofinansowanie przez Starostę części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej.....	21
4. Rozwiązania dotyczące mikroprzedsiębiorców	22
A. Zwolnienie z obowiązku opłacania składek ZUS.....	22
B. Świadczenie postojowe.....	24
C. Jednorazowa pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej ..	27

1. Definicje

1. przedsiębiorca- osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą;

2. mikroprzedsiębiorca - przedsiębiorca, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:

a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 10 pracowników oraz

b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 2 milionów euro;

3. mały przedsiębiorca - przedsiębiorca, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:

a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz

b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 10 milionów euro - i który nie jest mikroprzedsiębiorcą;

4. średni przedsiębiorca - przedsiębiorca, który w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniał łącznie następujące warunki:

a) zatrudniał średniorocznie mniej niż 250 pracowników oraz

b) osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 50 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 43 milionów euro - i który nie jest mikroprzedsiębiorcą ani małym przedsiębiorcą;

5. przestój ekonomiczny - okres niewykonywania pracy przez pracownika z przyczyn nie dotyczących pracownika pozostającego w gotowości do pracy;

6. obniżony wymiar czasu pracy- obniżony przez przedsiębiorcę wymiar czasu pracy pracownika z przyczyn nie dotyczących pracownika.

2. Rozwiązania dotyczące przedsiębiorców

A. Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

- możliwość obniżenia wynagrodzenia pracownika objętego przestojem ekonomicznym
- możliwość obniżenia wymiaru czasu pracy

Przedsiębiorca, który nie zalega w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 roku i wobec którego nie zachodzą przesłanki do ogłoszenia upadłości, może zwrócić się z wnioskiem o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy w przypadku spadku obrotów gospodarczych:

- nie mniej niż o 15%, obliczonego jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; lub
- nie mniej niż o 25% obliczonego jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r., w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego.

Pracownikiem w rozumieniu specustawy jest osoba fizyczna, która zgodnie z przepisami polskiego prawa pozostaje z pracodawcą w stosunku pracy. Przepisy stosuje się odpowiednio do osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Przejście ekonomiczne to okres niewykonywania pracy przez pracownika z przyczyn nie dotyczących pracownika pozostającego w gotowości do pracy, zaś obniżony wymiar czasu pracy to obniżony przez przedsiębiorcę wymiar czasu pracy pracownika z przyczyn nie dotyczących pracownika.

Pracownikowi objętemu przestojem ekonomicznym pracodawca może wypłacać wynagrodzenie obniżone nie więcej niż o 50%, nie niższe jednak niż w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy. Wynagrodzenie to jest dofinansowywane ze środków Funduszu Gwarantowanych

Świadczeń Pracowniczych, w wysokości 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy. Dofinansowanie nie przysługuje do wynagrodzeń pracowników, których wynagrodzenie uzyskane w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek, było wyższe niż 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku.

Przedsiębiorca, może obniżyć wymiar czasu pracy o 20%, nie więcej niż do 0,5 etatu, z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie nie może być niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę, z uwzględnieniem wymiaru czasu pracy. Wynagrodzenie to jest dofinansowywane ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych do wysokości połowy wynagrodzenia, jednak nie więcej niż 40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Przedsiębiorcy, przysługują także środki z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników należnych od pracodawcy od przyznanych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy. Środki te przysługują przez łączny okres 3 miesięcy przypadających od daty złożenia wniosku.

Warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu ustala się w porozumieniu zawierającym przez pracodawcę oraz organizacje związkowe reprezentatywne albo zakładową organizację związkową albo przedstawicieli pracowników, wyłonionych w trybie przyjętym u danego pracodawcy. W porozumieniu należy określić co najmniej:

- 1) grupy zawodowe objęte przestojem ekonomicznym lub obniżonym wymiarem czasu pracy;
- 2) obniżony wymiar czasu pracy obowiązujący pracowników;
- 3) okres, przez jaki będą obowiązywać rozwiązania dotyczące przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu pracy.

Pracodawca jest zobowiązany do przekazania kopii porozumienia właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy w terminie 5 dni roboczych od dnia jego zawarcia.

Do wypłaty i rozliczania świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników oraz środków na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy art. 7–16 ustawy z dnia 11 października 2013 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z ochroną miejsc pracy oraz przepisy wykonawcze do tej ustawy. Wniosek o przyznanie świadczeń wraz z niezbędnymi do zawarcia umowy o wypłatę świadczeń dokumentami i oświadczeniami przedsiębiorca składa do dyrektora wojewódzkiego urzędu pracy właściwego ze względu na siedzibę tego przedsiębiorcy. Do wniosku o przyznanie świadczeń należy dołączyć porozumienie określające warunki i tryb wykonywania pracy w okresie przestoju ekonomicznego lub obniżonego wymiaru czasu.

We wniosku o przyznanie świadczeń przedsiębiorca składa oświadczenia o:

- 1) posiadaniu statusu przedsiębiorcy;
- 2) wystąpieniu u przedsiębiorcy spadku obrotów gospodarczych;
- 3) braku przesłanek do ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy, o których mowa w art. 11 lub art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe;
- 4) niezaleganiu w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz lub Fundusz Pracy,
- 5) liczbie zatrudnianych pracowników;
- 6) numerze rachunku bankowego albo numerze rachunku prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej właściwego dla prowadzonej działalności gospodarczej;
- 7) obowiązującej u przedsiębiorcy stopie procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe;
- 8) nieosiągnięciu przez pracowników objętych wykazem pracowników uprawnionych do świadczeń wypłacanych z Funduszu w roku, w którym jest dokonywana wypłata świadczeń, kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, stanowiącej 30-krotność prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy, a jeżeli taką podstawę wymiaru osiągnęli w tym roku - oświadczenie, że naliczone składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe wykazane w wykazie pracowników uprawnionych do świadczeń wypłacanych z Funduszu obliczone zostały tylko od tej części podstawy wymiaru składek, która nie spowodowała przekroczenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek.

Świadczenia na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników oraz środki na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników przysługują przez łączny okres 3 miesięcy przypadających od daty złożenia wniosku. Rada Ministrów może, w celu przeciwdziałania skutkom gospodarczym COVID-

19, w drodze rozporządzenia, przedłużyć ww. okres mając na względzie okres obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii oraz skutki nimi wywołane.

Przedsiębiorca, który na podstawie umowy otrzyma z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych środki na wypłatę świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników oraz na opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne pracowników nie może wypowiedzieć umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracownika:

- 1) w okresie lub w okresach pobierania przez pracownika świadczeń, oraz
- 2) w okresie lub w okresach przypadających bezpośrednio po okresie lub okresach pobierania świadczeń- nie dłużej jednak niż przez łączny okres 3 miesięcy.

B. Uelastycznienie czasu pracy i możliwość zawarcia porozumienia o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z umów o pracę

U pracodawcy, u którego wystąpił spadek obrotów gospodarczych i który nie zalega w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r., dopuszczalne jest:

- 1) ograniczenie nieprzerwanego odpoczynku, o którym mowa w art. 132 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, do nie mniej niż 8 godzin, i nieprzerwanego odpoczynku, o którym mowa w art. 133 § 1 tej ustawy, do nie mniej niż 32 godzin, obejmującego co najmniej 8 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego;
- 2) zawarcie porozumienia o wprowadzeniu systemu równoważnego czasu pracy, w którym jest dopuszczalne przedłużenie dobowego wymiaru czasu pracy, nie więcej jednak niż do 12 godzin, w okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 12 miesięcy. Przedłużony dobowy wymiar czasu pracy będzie równoważony krótszym dobowym wymiarem czasu pracy w niektórych dniach lub dniami wolnymi od pracy;
- 3) zawarcie porozumienia o stosowaniu mniej korzystnych warunków zatrudnienia pracowników niż wynikające z umów o pracę zawartych z tymi pracownikami, w zakresie i przez czas ustalone w porozumieniu.

Porozumienie zawiera pracodawca oraz organizacje związkowe albo zakładowa organizacja związkowa albo przedstawiciele pracowników, wyłonieni w trybie przyjętym u danego pracodawcy. Jeżeli u

pracodawcy nie działa zakładowa organizacja związkowa- w przypadku trudności w przeprowadzeniu wyborów przedstawicieli pracowników z powodu COVID-19, w szczególności wywołanych nieobecnością pracowników, trwającym przestojem lub wykonywaniem przez część pracowników pracy zdalnej, porozumienie to może być zawarte z przedstawicielami pracowników wybranymi przez pracowników uprzednio dla innych celów przewidzianych w przepisach prawa pracy. Pracodawca zobowiązany jest do przekazania kopii porozumienia właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy w terminie 5 dni roboczych od dnia zawarcia porozumienia.

Przez spadek obrotów gospodarczych, rozumie się spadek sprzedaży towarów lub usług, w ujęciu ilościowym lub wartościowym:

- 1) nie mniej niż o 15%, obliczony jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego lub
- 2) nie mniej niż 25%, obliczony jako stosunek obrotów z dowolnie wskazanego miesiąca kalendarzowego, przypadającego po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku, w porównaniu do obrotów z miesiąca poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku, gdy okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

Wymóg, w zakresie niezalegania w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy, nie stosuje się do pracodawcy będącego przedsiębiorcą w przypadku, gdy:

- 1) zawarł umowę z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych lub otrzymał decyzję urzędu skarbowego w sprawie spłaty zadłużenia i terminowo opłaca raty lub korzysta z odroczenia terminu płatności albo
- 2) zaleganie w regulowaniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Pracy powstało w okresie spadku obrotów gospodarczych, a przedsiębiorca dołączył do wniosku o przyznanie świadczeń plan spłaty zadłużenia

uprawdopodobniający poprawę kondycji finansowej przedsiębiorcy i pełną spłatę zaległości w regulowaniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Pracy, wraz z kopią wniosku do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o rozłożenie na raty należności z tytułu tych składek lub o odroczenie płatności tych składek.

C. Rozwiązania dotyczące podatków

1) zmiana w zakresie opłaty prolongacyjnej w podatkach

Aktualnie art. 57 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa obliguje organ podatkowy do ustalenia w decyzji o odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu zapłaty podatku i zaległości podatkowych na raty - opłaty prolongacyjnej od kwoty podatku lub zaległości. W specustawie wprowadzono regulację, dzięki której z tytułu rozłożenia na raty lub odroczenia terminu płatności podatków i zaległości podatkowych stanowiących dochód budżetu państwa opłata prolongacyjna nie jest naliczana.

2) zmiany w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych

a) rozliczenie strat podatkowych

Specustawa umożliwi rozliczenia strat podatkowych przez podatników, którzy w związku z rozprzestrzenieniem się COVID-19, ponieśli stratę z pozarolniczej działalności gospodarczej w 2020 roku oraz uzyskali w tym roku łączne przychody z pozarolniczej działalności gospodarczej niższe o co najmniej 50% od łącznych przychodów uzyskanych w 2019 r. z tej działalności. W takim przypadku mogą oni o wysokość tej straty, nie więcej jednak niż do kwoty 5 mln zł, obniżyć dochód uzyskany z pozarolniczej działalności gospodarczej w 2019 roku, składając w tym celu korektę zeznania za ten rok. Nieodliczoną kwotę straty podatnicy będą rozliczać na dotychczas obowiązujących zasadach.

b) przesunięcie terminu płatności zaliczek na podatek dochodowy od przychodów ze stosunku pracy

Przesunięty został termin przekazania zaliczek na podatek dochodowy pobranych w marcu i kwietniu 2020 r. od przychodów ze stosunku służbowego, stosunku pracy, pracy nakładczej lub spółdzielczego stosunku pracy oraz od zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez płatników

do dnia 1 czerwca 2020 r., jeżeli płatnicy ci ponieśli negatywne konsekwencje ekonomiczne z powodu COVID-19. W związku z tym, że termin został ustalony ustawowo, przedsiębiorcy nie muszą składać wniosków o odroczenie zapłaty podatku.

D. Rozwiązania dotyczące umów w sprawie zamówienia publicznego

Specustawa w zakresie umów w sprawie zamówienia publicznego wprowadziła możliwość dostosowania treści łączącego strony stosunku prawnego do zmian warunków społeczno-gospodarczych wywołanych przez COVID-19.

Specustawa nałożyła na każdą ze stron umowy, tj. zarówno wykonawcę, jak i zamawiającego, obowiązek niezwłocznego informowania drugiej strony o wpływie okoliczności związanych z występowaniem COVID-19 na należyte wykonanie umowy, o ile taki wpływ wystąpił lub może wystąpić w przyszłości. Strona umowy po otrzymaniu informacji jest zobligowana do dokonania, w oparciu o znajdujące się w jej posiadaniu oświadczenia i dokumenty, oceny wpływu wskazanych okoliczności na należyte wykonanie danej umowy o udzielenie zamówienia publicznego. Jeżeli zamawiający stwierdzi, że okoliczności związane z wirusem COVID-19 wskazane przez wykonawcę wpływają lub mogą wpłynąć na należyte wykonanie danej umowy, ma możliwość rozpoczęcia dialogu z wykonawcą, w celu uzgodnienia odpowiednich zmian umowy.

W specustawie katalog dopuszczalnych zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego ma charakter otwarty. Zmiana umowy może dotyczyć, w szczególności:

- zmiany terminu wykonania umowy lub jej części, lub czasowego zawieszenia wykonania umowy lub jej części;
- zmiany sposobu wykonania dostawy, usługi lub robót budowlanych;
- zmiany zakresu zamówienia, wraz z jednoczesną odpowiednią zmianą wynagrodzenia.

Strony umowy są uprawnione do dokonania zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego, o ile wzrost wynagrodzenia spowodowany każdą kolejną zmianą nie przekroczy 50% wartości pierwotnej umowy. W uzasadnieniu projektu specustawy wskazano, że: „Ograniczenie to należy rozumieć w ten sposób, że każda poszczególna zmiana umowy nie może powodować wzrostu wynagrodzenia przekraczającego 50% wartości pierwotnej umowy. Strony będą zatem uprawnione do dokonania nawet kilku zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego, w wyniku których łączny wzrost wynagrodzenia wykonawcy przekroczył próg 50% wartości pierwotnej umowy, o ile wzrost wynagrodzenia

spowodowany poszczególną (tj. indywidualnie rozpatrywaną) zmianą nie przekroczy powyższego progu.”

Jeżeli postanowienia umowy w sprawie zamówienia publicznego umożliwiają korzystniejsze ukształtowanie sytuacji wykonawcy w stosunku do możliwości wynikających z przepisów, strony są uprawnione do ułożenia łączącego je stosunku prawnego w oparciu o wspomniane postanowienia umowy.

W sytuacji, gdy umowa w sprawie zamówienia publicznego przewiduje kary umowne lub odszkodowanie z tytułu odpowiedzialności wykonawcy za jej niewykonanie lub za nienależyte wykonanie, zamawiający uznając, że istnieją podstawy do stwierdzenia braku odpowiedzialności wykonawcy powinien odstąpić od ustalenia i dochodzenia przewidzianych kar umownych lub odszkodowania. W przypadku ustalenia podstaw do przypisania wykonawcy odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy zamawiający powinien rozważyć możliwość obniżenia wysokości kar umownych lub odszkodowania, stosownie do stopnia wpływu okoliczności związanych z COVID–19 na prawidłowość realizacji umowy, a także uwzględniając treści dokonanych zmian umowy.

W przypadku dokonania zmiany umowy, jeżeli zmiana ta obejmuje część zamówienia powierzoną do wykonania podwykonawcy, wykonawca i podwykonawca obowiązani są do uzgodnienia odpowiedniej zmiany łączącej ich umowy. Ustalona zmiana powinna zapewniać, że warunki wykonania przez podwykonawcę umowy łączącej go z wykonawcą nie będą mniej korzystne niż warunki wykonania umowy zmienionej przez zamawiającego i wykonawcę.

Zmiana umowy oraz odstąpienie od ustalenia i dochodzenia należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek wskazanych okoliczności nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych. Oznacza to, że zamawiający, który działając w oparciu o przepisy specustawy stwierdzi brak odpowiedzialności wykonawcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie, i w konsekwencji odstąpi od dochodzenia ustalonych kar umownych lub odszkodowania, nie odpowiada za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Specustawa wprowadza również, wyłączenie odpowiedzialności wobec spółki członka zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz likwidatora, który nie ustala lub nie dochodzi od strony umowy,

należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19 lub zmienia umowę w sprawie zamówienia publicznego.

Nadto, zgodnie z rozwiązaniem przyjętym w specustawie- nie popełnia przestępstwa, o którym mowa w art. 296 § 1–4 Kodeksu karnego, kto nie ustala lub nie dochodzi od strony umowy, należności powstałych w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego na skutek okoliczności związanych z wystąpieniem COVID-19, lub zmienia umowę w sprawie zamówienia publicznego.

E. Zmiany w zakresie podatku od nieruchomości i opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego

Specustawa daje możliwość wprowadzenia przez Radę gminy w drodze uchwały, za część roku 2020, zwolnienia z podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, wskazanym grupom przedsiębiorców, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19. Rada gminy może również przedłużyć, w drodze uchwały, wskazanym grupom ww. przedsiębiorców, terminy płatności rat podatku od nieruchomości, płatnych w kwietniu, maju i czerwcu 2020 r., nie dłużej niż do dnia 30 września 2020 roku.

Termin do wniesienia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego za rok 2020 został przedłużony do dnia 30 czerwca 2020 roku.

F. Możliwość wydłużenia terminów dotyczących sprawozdawczości finansowej

Na mocy specustawy nie zostały wprowadzone zmiany terminów wypełniania obowiązków w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru sprawozdań finansowych. Jednakże specustawa upoważnia ministra właściwego do spraw finansów publicznych, aby w drodze rozporządzenia określił inne terminy wykonania ww. obowiązków, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ich prawidłowej realizacji.

W przypadku zmiany terminów wykonania ww. obowiązków w drodze rozporządzenia, na skutek której terminy posiedzeń organów zatwierdzających, określone w przepisach szczególnych, przypadną przed terminem zatwierdzenia sprawozdań finansowych określonym w tym rozporządzeniu, termin odbycia posiedzenia organów zatwierdzających również ulegnie przedłużeniu na mocy specustawy do terminu określonego w rozporządzeniu.

G. Zmiany w Kodeksie spółek handlowych

Na mocy specustawy w ustawie z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych wprowadzone zostały następujące zmiany dotyczące spółek z ograniczoną odpowiedzialnością oraz spółek akcyjnych:

- 1) w posiedzeniu zarządu oraz rady nadzorczej można uczestniczyć przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba że umowa albo statut spółki stanowi inaczej;
- 2) zarząd może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba że umowa albo statut spółki stanowi inaczej;
- 3) członkowie zarządu mogą brać udział w podejmowaniu uchwał zarządu, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka zarządu, chyba że umowa albo statut spółki stanowi inaczej;
- 4) członkowie rady nadzorczej mogą brać udział w podejmowaniu uchwał rady nadzorczej, oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka rady nadzorczej, chyba że umowa albo statut spółki stanowi inaczej. Oddanie głosu na piśmie nie może dotyczyć spraw wprowadzonych do porządku obrad na posiedzeniu rady nadzorczej;
- 5) rada nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, chyba że umowa albo statut spółki stanowi inaczej. Uchwała jest ważna, gdy wszyscy członkowie rady zostaną powiadomieni o treści projektu uchwały oraz co najmniej połowa członków rady weźmie udział w podejmowaniu uchwały;
- 6) udział w zgromadzeniu wspólników lub walnym zgromadzeniu można wziąć także przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, chyba że umowa albo statut spółki stanowi inaczej. O udziale w zgromadzeniu wspólników lub walnym zgromadzeniu w ten sposób postanawia zwołujący to zgromadzenie. Udział w zgromadzeniu wspólników lub walnym zgromadzeniu obejmuje wówczas w szczególności:

- a. dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym wszystkich osób uczestniczących w zgromadzeniu wspólników, w ramach której mogą one wypowiadać się w toku obrad zgromadzenia, przebywając w innym miejscu niż miejsce obrad zgromadzenia, i
- b. wykonywanie osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu przed lub w toku zgromadzenia.

Szczegółowe zasady udziału w zgromadzeniu wspólników lub walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej powinny zostać określone w formie regulaminu przez radę nadzorczą. Regulamin nie może określać wymogów i ograniczeń, które nie są niezbędne do identyfikacji wspólników i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej. W przypadku spółki z o.o. w braku rady nadzorczej regulamin określają wspólnicy. Przyjęcie regulaminu może nastąpić uchwałą wspólników bez odbycia zgromadzenia, jeżeli wspólnicy reprezentujący bezwzględną większość głosów wyrażą na piśmie zgodę na treść tego regulaminu.

W przypadku, gdy udział w zgromadzeniu wspólników będzie następował przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w zawiadomieniu należy dodatkowo zamieścić informacje o sposobie uczestniczenia w tym zgromadzeniu, wypowiedzania się w jego trakcie, wykonywania na nim prawa głosu oraz wniesienia sprzeciwu od podjętej wówczas uchwały bądź uchwał.

W spółce akcyjnej - w przypadku wykonywania prawa głosu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej spółka jest zobowiązana do niezwłocznego przesłania akcjonariuszowi elektronicznego potwierdzenia otrzymania głosu. Na wniosek akcjonariusza, złożony nie później niż po upływie trzech miesięcy od dnia walnego zgromadzenia, spółka prześle akcjonariuszowi lub jego pełnomocnikowi potwierdzenie, że jego głos został prawidłowo zarejestrowany oraz policzony, chyba że takie potwierdzenie zostanie przekazane akcjonariuszowi lub jego pełnomocnikowi wcześniej.

H. Zmiany dotyczące umowy najmu, dzierżawy lub innej podobnej umowy

1) zmiany dotyczące obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

W rozporządzeniach w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego oraz w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii wprowadzono szereg ograniczeń w prowadzeniu działalności. Czasowo zakazano w obiektach

handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² handlu detalicznego najemcom powierzchni handlowej, których przeważająca działalność polega na handlu: wyrobami tekstylnymi, wyrobami odzieżowymi, obuwiem i wyrobami skózanymi, meblami i sprzętem oświetleniowym, sprzętem radiowo-telewizyjnym lub sprzętem gospodarstwa domowego, artykułami piśmiennymi i księgarskimi, a także prowadzenia działalności gastronomicznej i rozrywkowej.

W konsekwencji powyższego, na mocy specustawy, w okresie obowiązywania zakazu prowadzenia działalności w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², wygasają wzajemne zobowiązania stron umowy najmu, dzierżawy lub innej podobnej umowy, przez którą dochodzi do oddania do użytkowania powierzchni handlowej (umowy). Postanowienie to weszło w życie od dnia wprowadzenia zakazu.

W okresie trzech miesięcy od dnia zniesienia zakazu prowadzenia działalności w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² uprawniony do użytkowania powierzchni handlowej powinien złożyć udostępniającemu bezwarunkową i wiążącą ofertę woli przedłużenia obowiązywania umowy na dotychczasowych warunkach o okres obowiązywania zakazu przedłużony o sześć miesięcy. Postanowienie specustawy o wygaszeniu wzajemnych zobowiązań wynikających z umowy przestaną wiązać z chwilą bezskutecznego upływu na złożenie ww. oferty.

W uzasadnieniu specustawy wskazano: „Umowy najmu albo inne umowy o korzystanie z powierzchni w tych galeriach powinny zostać czasowo wygaszone, aby najemcy i wynajmujący nie byli zobowiązani do wzajemnych świadczeń, generujących dla obu stron koszty w tym okresie. Po ustaniu zakazu dotychczas korzystający z powierzchni w galerii handlowej będą zobowiązani do złożenia oferty przedłużenia czasowo wygaszonego stosunku prawnego na takich samych zasadach jak wynikające z postanowień umowy, jednak przez dłuższy okres, tj. okres zakazu i dodatkowo 6 m-cy od dnia odwołania tego zakazu. Jeśli oferta nie zostanie złożona w terminie 3 m-cy od dnia zniesienia zakazu, umowy będą uważane za niewygaszone czasowo.”

2) zmiany dotyczące umów najmu lokalu

a) przedłużenie okresu obowiązywania umowy najmu lokalu

Na mocy specustawy, w przypadku, gdy czas obowiązywania umowy najmu lokalu zawartej przed dniem wejścia w życie specustawy upływa po dniu wejścia w życie tej ustawy, a przed dniem 30 czerwca 2020

r., umowa ta ulega przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r., na warunkach dotychczasowych. Przedłużenie umowy następuje na podstawie oświadczenia woli najemcy, które powinien złożyć najpóźniej w dniu upływu czasu obowiązywania umowy najmu.

Postanowień specustawy dotyczących przedłużenia umowy najmu nie stosują się:

- 1) do najemcy, który w czasie co najmniej 6 miesięcy obowiązywania umowy najmu lokalu poprzedzających dzień wejścia w życie specustawy albo przez cały czas obowiązywania umowy najmu lokalu poprzedzający dzień wejścia w życie specustawy, jeżeli umowa ta obowiązywała przez czas krótszy niż 6 miesięcy poprzedzających dzień wejścia w życie specustawy, był w zwłoce z zapłatą czynszu lub innych niż czynsz opłat za używanie lokalu lub opłat niezależnych od wynajmującego lokal a przez niego pobieranych – za co najmniej jeden okres rozliczeniowy, jeżeli łączna wartość tych zaległych należności przekroczyła kwotę czynszu należnego za jeden miesiąc, lub
- 2) jeżeli w czasie obowiązywania umowy najmu lokalu najemca używał tego lokalu w sposób sprzeczny z tą umową lub niezgodnie z przeznaczeniem tego lokalu lub zaniedbywał obowiązki, dopuszczając do powstania w tym lokalu szkód, lub
- 3) jeżeli w czasie obowiązywania umowy najmu lokalu najemca wynajął, podnajął albo oddał do bezpłatnego używania ten lokal lub jego część bez wymaganej pisemnej zgody wynajmującego, lub
- 4) do najemcy lokalu mieszkalnego, któremu przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości, jeżeli lokal ten spełnia warunki przewidziane dla lokalu zamiennego, chyba że najemca nie może z przyczyn od niego niezależnych używać tego lokalu.

b) zakaz wypowiedzenia najemcy umowy najmu lub wysokości czynszu

Specustawa wprowadziła również zakaz wypowiedzenia najemcy umowy najmu lub wysokości czynszu do dnia 30 czerwca 2020 r. Zakazu tego nie stosują się w przypadku wypowiedzenia umowy najmu najemcy lokalu mieszkalnego:

- 1) na podstawie art. 11 ust. 2 pkt 1, 3 lub 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego lub
- 2) któremu przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości, jeżeli lokal ten spełnia warunki przewidziane dla lokalu zamiennego, chyba że najemca nie może z przyczyn od niego niezależnych używać tego lokalu.

Zakazu tego nie stosuje się w przypadku wypowiedzenia umowy najmu lokalu o przeznaczeniu innym niż mieszkalne w związku z:

- 1) z naruszeniem przez najemcę postanowień tej umowy najmu lub przepisów prawa dotyczących sposobu używa tego lokalu lub
- 2) koniecznością rozbiórki lub remontu budynku, w którym znajduje się ten lokal.

c) przedłużenie okresu wypowiedzenia umowy najmu lokalu mieszkalnego lub wypowiedzenia wysokości czynszu

Na mocy specustawy- w przypadku, gdy wypowiedzenie umowy najmu lokalu mieszkalnego przez wynajmującego lub wypowiedzenie przez niego wysokości czynszu w takim lokalu nastąpiło przed dniem wejścia w życie specustawy, a termin tego wypowiedzenia upływa po tym dniu, a przed dniem 30 czerwca 2020 r., termin wypowiedzenia ulega przedłużeniu do dnia 30 czerwca 2020 r. Przedłużenie terminu wypowiedzenia następuje na podstawie oświadczenia woli najemcy, które powinien on złożyć wynajmującemu lokal najpóźniej w dniu upływu tego terminu.

Ww. postanowienia specustawy nie znajdują zastosowania w przypadku wypowiedzenia umowy najmu najemcy lokalu mieszkalnego:

- 1) na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego lub
- 2) któremu przysługuje tytuł prawny do innego lokalu mieszkalnego położonego w tej samej lub pobliskiej miejscowości, jeżeli lokal ten spełnia warunki przewidziane dla lokalu zamiennego, chyba że najemca nie może z przyczyn od niego niezależnych używać tego lokalu.

I. Zmiany dotyczące Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)

Zgodnie z art. 236 a ust. 1 ustawy o odpadach do dnia 30 czerwca 2020 roku dopuszczalne jest sporządzanie dokumentów ewidencji odpadów w formie papierowej, z tym, że prowadzenie karty przekazania odpadów lub karty przekazania odpadów komunalnych w formie papierowej jest dopuszczalne, jeżeli przekazujący odpady wystawi kartę przekazania odpadów lub kartę przekazania odpadów komunalnych w tej formie. Specustawa przedłużyła ten termin do dnia 31 grudnia 2020 roku.

Nadto, w ww. przypadku dokumenty ewidencji odpadów sporządzone w formie papierowej winny zostać wprowadzone do Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami niezwłocznie. W art. 236 a ust. 3 ustawy o odpadach wskazano, że obowiązek wprowadzania tych dokumentów powinien zostać zakończony nie później niż w terminie do dnia 31 lipca 2020 roku. I w tym przypadku termin ten został przedłużony na mocy specustawy do dnia 31 stycznia 2021 roku.

J. Zawieszenie biegu terminów przewidzianych przepisami prawa administracyjnego oraz biegu terminów procesowych i sądowych

Specustawa przewiduje, że w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19:

I. bieg terminów przewidzianych przepisami prawa administracyjnego:

- 1) od zachowania których jest uzależnione udzielenie ochrony prawnej przed sądem lub organem,
 - 2) do dokonania przez stronę czynności kształtujących jej prawa i obowiązki,
 - 3) przedawnienia,
 - 4) których niezachowanie powoduje wygaśnięcie lub zmianę praw rzeczowych oraz roszczeń i wierzytelności, a także popadnięcie w opóźnienie,
 - 5) zawitych, z niezachowaniem których ustawa wiąże ujemne skutki dla strony,
 - 6) do dokonania przez podmioty lub jednostki organizacyjne podlegające wpisowi do właściwego rejestru czynności, które powodują obowiązek zgłoszenia do tego rejestru, a także terminów na wykonanie przez te podmioty obowiązków wynikających z przepisów o ich ustroju
- nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

II. nie biegnie przedawnienie karalności czynu oraz przedawnienie wykonania kary w sprawach o przestępstwa, przestępstwa i wykroczenia skarbowe oraz w sprawach o wykroczenia.

III. bieg terminów procesowych i sądowych w:

- 1) postępowaniach sądowych, w tym sądownoadministracyjnych,
- 2) postępowaniach egzekucyjnych,
- 3) postępowaniach karnych,
- 4) postępowaniach karnych skarbowych,
- 5) postępowaniach w sprawach o wykroczenia,
- 6) postępowaniach administracyjnych,

- 7) postępowaniach i kontrolach prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa,
 - 8) kontrolach celno-skarbowych,
 - 9) postępowaniach w sprawach, o których mowa w art. 15f ust. 9 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych,
 - 10) innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw
- nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

Mimo zawieszenia ww. terminów, specustawa przewiduje, że w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii strona, uczestnik postępowania, kontrolowany i ich kontrahent, są obowiązani, na żądanie organu, sądu lub podmiotu, prowadzących odpowiednio postępowanie lub kontrolę, w wyznaczonym przez nich terminie, do dokonania czynności określonej w tym żądaniu, jeżeli:

- 1) wymaga tego interes publiczny lub ważny interes strony albo kontrolowanego;
- 2) niepodjęcie czynności mogłoby spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi lub zwierząt, poważną szkodę dla interesu społecznego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną.

3. Rozwiązania dotyczące mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców

A. Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników przez Starostę

Specustawa upoważnia Starostę, aby, na podstawie zawartej umowy, przyznał przedsiębiorcy dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę nakładczą lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

Dofinansowanie, w przypadku spadku obrotów o:

- 1) co najmniej 30% – może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 50% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy w odniesieniu do każdego pracownika;

2) co najmniej 50% – może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 70% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy, w odniesieniu do każdego pracownika;

3) co najmniej 80% – może być przyznane w wysokości nieprzekraczającej kwoty stanowiącej sumę 90% wynagrodzeń poszczególnych pracowników objętych wnioskiem o dofinansowanie wraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne należnymi od tych wynagrodzeń, jednak nie więcej niż 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia, powiększonego o składki na ubezpieczenia społeczne od pracodawcy, w odniesieniu do każdego pracownika.

Przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

Dofinansowanie może zostać przyznane od dnia złożenia wniosku, mikroprzedsiębiorcom, małym oraz średnim przedsiębiorcom na okres nie dłuższy niż 3 miesiące. Wniosek o dofinansowanie przedsiębiorca składa do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na swoją siedzibę lub miejsce wykonywania pracy przez pracowników w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy.

Przedsiębiorca jest zobowiązany do utrzymania w zatrudnieniu pracowników objętych umową, przez okres dofinansowania oraz po zakończeniu dofinansowania, przez okres równy temu okresowi. W przypadku niedotrzymania tego warunku, przedsiębiorca będzie zobowiązany do zwrotu dofinansowania bez odsetek, proporcjonalnie do okresu nieutrzymania w zatrudnieniu pracownika, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

Przedsiębiorca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych. Z uwagi na powyższe, o środki na wynagrodzenia pracowników i składki na ubezpieczenia społeczne można aplikować tylko z jednego źródła.

B. Dofinansowanie przez Starostę części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej

Specustawa upoważnia Starostę, aby na podstawie zawartej umowy, przyznał przedsiębiorcy będącemu osobą fizyczną niezatrudniającemu pracowników, dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w przypadku spadku obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19.

Dofinansowanie w przypadku spadku obrotów o:

- 1) co najmniej 30% – może być przyznane w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie,
 - 2) co najmniej 50% – może być przyznane w wysokości 70% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie,
 - 3) co najmniej 80% – może być przyznane w wysokości 90% kwoty minimalnego wynagrodzenia miesięcznie
- na okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

Przez spadek obrotów gospodarczych rozumie się zmniejszenie sprzedaży towarów lub usług w ujęciu ilościowym lub wartościowym obliczone jako stosunek łącznych obrotów w ciągu dowolnie wskazanych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych, przypadających w okresie po dniu 1 stycznia 2020 r. do dnia poprzedzającego dzień złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania, w porównaniu do łącznych obrotów z analogicznych 2 kolejnych miesięcy kalendarzowych roku poprzedniego; za miesiąc uważa się także 30 kolejno po sobie następujących dni kalendarzowych, w przypadku gdy dwumiesięczny okres porównawczy rozpoczyna się w trakcie miesiąca kalendarzowego, to jest w dniu innym niż pierwszy dzień danego miesiąca kalendarzowego.

Dofinansowanie będzie wypłacane w okresach miesięcznych, po złożeniu przez przedsiębiorcę oświadczenia o prowadzeniu działalności w danym miesiącu, za który dofinansowanie będzie wypłacane. Przedsiębiorca jest obowiązany do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres, na który przyznane zostanie dofinansowanie oraz po zakończeniu dofinansowania, przez okres równy temu

okresowi. W przypadku nieprowadzenia działalności gospodarczej przez ww. okres, przedsiębiorca jest obowiązany do zwrotu otrzymanego dofinansowania bez odsetek, proporcjonalnie do okresu nieprowadzenia działalności gospodarczej, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

Wniosek o dofinansowanie przedsiębiorca składa do powiatowego urzędu pracy właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy.

Przedsiębiorca nie może otrzymać dofinansowania w części, w której te same koszty prowadzenia działalności gospodarczej zostały albo zostaną sfinansowane z innych środków publicznych. Z uwagi na powyższe, o ww. środki można aplikować tylko z jednego źródła.

4. Rozwiązania dotyczące mikroprzedsiębiorców

A. Zwolnienie z obowiązku opłacania składek ZUS

Specustawa przewiduje, że na wniosek płatnika składek, który na dzień 29 lutego 2020 r. zgłosił do ubezpieczeń społecznych mniej niż 10 ubezpieczonych, zostanie on zwolniony z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych, należnych za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., wykazanych w deklaracjach rozliczeniowych złożonych za ten okres, jeżeli był zgłoszony jako płatnik składek przed dniem 1 lutego 2020 r.

Ubezpieczonymi są osoby fizyczne podlegające chociaż jednemu z ubezpieczeń społecznych, m.in. pracownicy, osoby wykonujące pracę nakładczą oraz osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia, innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia. Ubezpieczonym jest również płatnik składek, jeżeli odprowadza za siebie składki na ubezpieczenia społeczne.

Ww. zwolnienie dotyczy składek za przedsiębiorcę i zatrudnione przez niego osoby.

Nadto, zgodnie ze specustawą, na wniosek płatnika składek, będącego osobą prowadzącą pozarolniczą działalność, opłacającego składki wyłącznie na własne ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne, zostanie on zwolniony z obowiązku opłacenia nieopłaconych należności z tytułu składek na jego obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, dobrowolne ubezpieczenie chorobowe, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy, należnych za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., jeżeli prowadził działalność przed 1 lutego 2020 r. i przychód z tej działalności w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek nie był wyższy niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r. (15.681 zł).

W przypadku osoby prowadzącej pozarolniczą działalność zwolnieniu z tytułu nieopłaconych składek podlegają należności z tytułu składek ustalone od obowiązującej ją najniższej podstawy wymiaru tych składek.

Wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacania należności z tytułu składek należnych za okres od dnia 1 marca 2020 r. do dnia 31 maja 2020 r., płatnik składek przekazuje do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, nie później niż do dnia 30 czerwca 2020 r. Wniosek o zwolnienie z opłacania składek powinien zawierać:

1) dane płatnika składek:

a) imię i nazwisko, nazwę skróconą;

b) numer NIP i REGON, a jeżeli płatnikowi składek nie nadano tych numerów lub jednego z nich – numer PESEL lub serię i numer dowodu osobistego albo paszportu,

c) adres do korespondencji;

2) inne informacje niezbędne do umorzenia składek;

3) podpis wnioskodawcy.

4) w przypadku płatnika składek, będącego osobą prowadzącą pozarolniczą działalność, opłacającego składki wyłącznie na własne ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne- dodatkowo oświadczenie płatnika składek, potwierdzające uzyskanie w pierwszym miesiącu, za który jest składany wniosek o zwolnienie z opłacania składek przychodu z działalności nie wyższego niż 300% prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w 2020 r.

Wniosek o zwolnienie z opłacania składek może zostać złożony w formie dokumentu papierowego albo elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Za marzec, kwiecień i maj 2020 r. płatnik składek zobowiązany jest przesyłać deklaracje rozliczeniowe lub imienne raporty miesięczne na zasadach i w terminach określonych w przepisach ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, chyba że zgodnie z tymi przepisami zwolniony jest z obowiązku ich składania. Warunkiem zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek, jest przestanie deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych należnych za marzec, kwiecień i maj 2020 r. nie później niż do dnia 30 czerwca 2020 r., chyba że płatnik składek zwolniony jest z obowiązku ich składania.

W przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących, jeżeli przepisy uzależniają prawo lub wysokość świadczeń z ubezpieczeń społecznych od opłacenia składek, składki na ubezpieczenia społeczne, zwolnione z obowiązku ich opłacania traktuje się jak składki opłacone.

Osoba prowadząca pozarolniczą działalność i osoba z nią współpracująca zachowuje prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jeżeli podlegała ubezpieczeniu chorobowemu w dniu 1 lutego 2020 r.

Osoba, której dotyczy zwolnienie z obowiązku odprowadzania składki na ubezpieczenie zdrowotne i zgłoszeni przez nią do tego ubezpieczenia członkowie rodziny zachowują prawo do świadczeń określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

B. Świadczenie postojowe

Na podstawie specustawy osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą lub wykonującej umowę agencyjną, umowę zlecenia, inną umowę o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy dotyczące zlecenia albo umowę o dzieło, przysługuje świadczenie postojowe, jeżeli nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu. Świadczenie postojowe przysługuje, gdy w następstwie wystąpienia COVID-19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności.

Osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą świadczenie postojowe przysługuje, jeżeli:

- 1) nie zawiesiła prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz jeżeli przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był o co najmniej 15% niższy od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc i nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku (15.595,56 zł);
- 2) zawiesiła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej po dniu 31 stycznia 2020 r. oraz przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe, nie był wyższy od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku (15.595,56 zł).

Ww. wymogów nie stosuje się do osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą, do której mają zastosowanie przepisy dotyczące zryczałtowanego podatku dochodowego w formie karty podatkowej i która korzystała ze zwolnienia sprzedaży od podatku od towarów i usług na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług. Takiej osobie świadczenie postojowe przysługuje w wysokości 50% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w 2020 r.

Pozostałym osobom prowadzącym pozarolniczą działalność gospodarczą, świadczenie postojowe przysługuje w wysokości 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, obowiązującego w 2020 r.

W przypadku zbiegu praw do więcej niż jednego świadczenia postojowego przysługuje jedno świadczenie postojowe.

Ustalenie prawa do świadczenia postojowego nastąpi na wniosek składany do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wniosek powinien zawierać:

1) dane osoby uprawnionej:

- a) imię i nazwisko,
- b) numer PESEL, a jeżeli nie nadano tego numeru, serię i numer dowodu osobistego lub numer paszportu;
- c) numer NIP, a jeżeli nie nadano tego numeru, numery PESEL i REGON;
- d) adres miejsca zamieszkania albo adres do korespondencji, jeżeli jest inny niż adres zamieszkania,
- e) nazwę skróconą płatnika składek
- f) adres wykonywania działalności;

2) wskazanie rachunku płatniczego osoby uprawnionej prowadzonego w kraju lub wydanego w kraju instrumentu płatniczego;

3) oświadczenie osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą potwierdzające:

- a) uzyskanie w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym został złożony wniosek o świadczenie postojowe przychodu nie wyższego od 300% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, obowiązującego na dzień złożenia wniosku,
- b) przestój w prowadzeniu działalności,
- c) uzyskanie w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe przychodu o co najmniej 15% niższego od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc, jeżeli nie zawiesiła prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej;

5) inne informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia postojowego;

6) podpis wnioskodawcy.

Wniosek może zostać złożony w formie dokumentu papierowego albo elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Wnioski o świadczenie postojowe mogą zostać złożone do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych najpóźniej w terminie 3 miesięcy od miesiąca, w którym zostanie zniesiony ogłoszony stan epidemii.

C. Jednorazowa pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej

Specustawa przewiduje, że Starosta może, na podstawie umowy, udzielić ze środków Funduszu Pracy jednorazowo pożyczki do wysokości 5.000 zł na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy, który prowadził działalność gospodarczą przed dniem 1 marca 2020 r. Oprocentowanie pożyczki jest stałe- w skali roku 0,05 stopy redyskonta weksli przyjmowanych przez Narodowy Bank Polski. Okres spłaty pożyczki nie może być dłuższy niż 12 miesięcy, z karencją w spłacie kapitału wraz z odsetkami przez okres 3 miesięcy od dnia udzielenia pożyczki.

Wniosek o pożyczkę mikroprzedsiębiorca składa do powiatowego urzędu pracy, właściwego ze względu na miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, po ogłoszeniu naboru przez dyrektora powiatowego urzędu pracy. We wniosku o pożyczkę mikroprzedsiębiorca musi zawrzeć oświadczenie o stanie zatrudnienia na dzień 29 lutego 2020 r. w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy.

Pożyczka wraz z odsetkami na wniosek mikroprzedsiębiorcy będzie podlegać umorzeniu, pod warunkiem, że mikroprzedsiębiorca ten przez okres 3 miesięcy od dnia jej udzielenia nie zmniejszy stanu zatrudnienia w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy w stosunku do stanu zatrudnienia na dzień 29 lutego 2020 r. We wniosku o umorzenie mikroprzedsiębiorca musi zawrzeć oświadczenie o niezmnieszeniu stanu zatrudnienia.